

Wolfartové, prachatický rod údobí renesance

Obchodní cestou z Pasova do Prachatic proudily v minulosti do Čech početné karavany soumarů. Jejich náklad tvořila převážně sůl, ale přivážely i víno, jižní ovoce, zámořská koření a také řemeslnické výrobky včetně textilí. Na zpáteční cestě pak odvážely produkty zemědělské výroby. K největšímu rozkvětu obchodu na této cestě došlo v průběhu 16. století a prvních dvou desetiletí století sedmnáctého. Tato doba se přibližně kryje s údobím, v němž byli Rožmberkové prachatickou vrchností. Tehdy pro tuto obchodní tepnu začal být používán název "Zlatá stezka". Název vsutku příznačný, neboť z rušného obchodu bohatly Prachatice i jejich vrchnost a na tuto dobu je proto právem pohlíženo jako na zlatý věk města. Doznívající gotický stavební styl byl v té době vystřídán slohem renesančním. Bohatnoucí město předně vybudovalo fortifikační pás a pak postupná přestavba měšťanských domů a výstavba nové radnice prezentovaly navenek bohatství zdejších měšťanů i celé obce, která roku 1593 odkoupila od Petra Voka z Rožmberka i helfenburské panství. Rozvíjel se nejen obchod, ale i řemesla, včetně uměleckých. A v historii tohoto šťastného, i když ne vždy lehkého údobí se setkáváme s příslušníky zdejší patricijské rodiny Wolfartů (Bolfartů). V následujících řádcích představuji svůj pokus o rekonstrukci genealogických vztahů v této občanské rodině, žijící v údobí, k němuž se nedochovaly žádné matriční záznamy.

Příjmení Wolfart má patrně původ v osobním jméně významově identickém s latinským Benedictus, tedy "blažený" či "požehnaný". Jeho první výskyt v Prachaticích jsem zaznamenal k roku 1521, kdy v sobotu před květnou nedělí učinil Alex Wolfart svou poslední vůli. Neměl žádné dluhy a odkázal svému otci Šimkovi Wolfartovi 10 kop grošů míšeňských, k oltáři sv. Anny 1 1/2 kopy, cechu Matky Boží 1 kopy, sladovnickému cechu 2 kopy, řeznickému cechu 1 kopy a na zvon 4 kopy. Ostatní své jmění odkázal manželce Markétě a svým šesti dětem rovným dílem.¹ Není zřejmé, zda první ze čtyř jím ustanovených poručníků jeho dětí - Šimek řezník - byl totožný s jeho otcem.

Jméno žádného z dětí sice není v testamentu uvedeno, přesto lze oprávněně předpokládat, že byli mezi nimi bratři Martin a Burian Wolfartové a také Šťastný pekař.² Ostatní tři děti se mi z archivních materiálů nepodařilo identifikovat. Patrně nejstarší Šťastný pekař nechal sepsat svou poslední vůli 15. ledna 1568. Svůj majetek odkázal manželce Dorotě a dětem Janovi a Aleně.

Jeho bratr Martin Wolfart je jmenován mezi dvanácti přísedními z obce při obnově městské rady v roce 1537.³ S manželkou Annou, dcerou Jana Matyáše, měl dvě dcery. Ovdověl před rokem 1546.⁴ Jeho další ženou se stala Anna, dcera Doroty Štěpánkové z Třeboně. Anna zemřela po porodu v úterý po sv. Františku roku 1555. Vypovídá o tom náhrobní kámen v prachatickém děkanském chrámu sv. Jakuba.⁵ Úmrtí Žofie, třetí Martinovy manželky, v neděli před sv. Václavem roku 1562 dokládá zase její náhrobní kámen z kostela sv. Petra a Pavla.⁶ Jeho čtvrtou a poslední chotí se stala Magdalena Kábová z Rybňan.⁷

Prachatice, hřbitovní kostel sv. Petra a Pavla. Náhrobek Žofie, třetí manželky Martina Wolfarta. Převz. z publikace F. Mareš - J. Sedláček: Soupis památek historických a uměleckých v polit. okrese Prachatickém. Praha 1913. Značka Martina Wolfarta, resp. Wolfartů, je oproti vyobrazení na staré prachatické radnici otočena o 180°.

V mezerovitě dochovaných materiálech renovací prachatické městské rady je Martin Wolfart v letech 1552, 1563, 1564, 1566 a 1567 uveden mezi koňšely, z toho v roce 1563 a 1567 figuruje jeho jméno

¹ Státní okresní archiv Prachatice (dále SOKA PT), Archiv města Prachatice (dále AM PT), Kniha posledních pořízení I. 1513-1722, sign. II-350, fol.4b.

² SOKA PT, AM PT, Registra smluvní 1530-1561, sign. II-331, fol. 32b. Zápis z roku 1546 uvádí Buriana Wolfarta jako bratra Martinova. A dále jak v poznámce 1, fol. S 1a: Pekař Šťastný ustanovuje své bratry Martina a Buriana Wolfartovy poručníky svých dětí.

³ Státní oblastní archiv Třeboň, pracoviště Český Krumlov, Vrchní úřad Prachatice, Renovace prachatické městské rady 1530-1699, sign. II. C 5 AS I.

⁴ Jako poznámka č. 2.

⁵ Popis a umístění náhrobku viz: Mareš, F. - Sedláček, J.: Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese Prachatickém. Praha 1913, s. 230-231.

⁶ Popis a vyobrazení tamtéž, s. 301-302.

⁷ SOKA PT, AM PT, Kniha šacuňků 1539-1639, sign. II-384, fol. 231 a,b. Magdalena Kábová z Rybňan byla patrně dcerou Zikmunda Káby z Rybňan, helfenburského purkrabího v letech 1564-1568.

na druhém místě. Roku 1572 je v těchto dokumentech zachycen naposledy a to mezi staršími obecními přísežnými.⁸ O jeho schopnostech vypovídá skutečnost, že byl vyslán jako městský reprezentant s poselstvy k rožmberskému vladaři Vilémovi,⁹ i do města Pasova,¹⁰ což svědčí o jeho znalosti němčiny. Při stavbě nové radnice, dokončené roku 1571, byl spolu s Jiříkem Kutilem, Martinem Krejčím, Filipem Pihonem a Matějem Holým výkonným úředníkem dohlížejícím na stavbu a provádějícím výplaty z městské pokladnice zde zaměstnaným osobám.¹¹

Společenské postavení Martina Wolfarta v Prachaticích podmiňovala především jeho zámožnost. Patřil k nejbohatším měšťanům. V roce 1559 byl jeho majetek zatížen berním odvodem 200 českých grošů.¹² Zpětně jej jeho postavení zvýhodňovalo v solním obchodu. Tak v roce 1570 patřil mezi osmnáct prachatických obyvatel, kteří mohli odebírat po třiceti prosticích soli týdně (jen rožmberský hejtman mohl odebírat 40 prostic, ostatní měšťané pak deset či dvacet).¹³

Replika prostice z muzea Zlaté stezky ve Waldkirchenu. Prostice byla dřevěná nádoba, která se používala pro transport soli. Musela být lehká a zároveň levná, protože byla určena pouze k jednomu použití. Při výrobě prostic se používalo smrkové nebo jedlové dřevo, dřevěné obruče byly ze dřeva vrbového nebo lískového. Výroba prostic měla velký vliv na dřevorubectví v Alpách. Na jednoho soumara se nakládaly dvě prostice tak, aby byl zatížen rovnoměrně. Do jedné prostice se vešlo přibližně 54 kg soli. Text + obrázek: <http://www.onlinemodule.eu/site/index.php?menu=14>

Z nemovitostí vlastnil Martin Wolfart dům na náměstí mezi domy Jiříka Bozkovského a Ondřeje Bechyňského (nynější čp. 46, hotel Zlatá stezka - pozn. autora) v ceně 800 kop míšeňských grošů, Korhartovský mlýn s pozemky v ceně 1300 kop, dvůr na dolním předměstí se dvěma sady v ceně 315 kop, domek se sadem na horním předměstí v ceně 120 kop a dále polnosti a louky odhadnuté celkem na 1140 kop.¹⁴

Prachatice, Velké náměstí. Jižní část s domy čp. 184 (dříve 45), čp. 46 a čp. 47. Prostřední dům čp. 46, dnešní hotel Zlatá stezka, byl v 16. století zván Wolfartovský podle svého majitele Martina Wolfarta. Foto 2003 autor.

O Martinově profesi, vzdor veškerému úsilí, se mi nepodařilo najít žádnou archivní zprávu. Zmínku, že mu z obecní pokladnice bylo r. 1561 vydáno 35 kop grošů míšeňských "za štoky dřevěné do kovárny obecní" si vysvětluji tak, že již tenkrát byl prostředníkem mezi radnicí a dodavateli prací, případně materiálu.¹⁵ Martinu Wolfartovi je připisováno autorství výzdoby průčelí prachatické staré radnice. Ztožňují se s názorem, že na této práci měl vedoucí úlohu.¹⁶

⁸ Jako poznámka č. 3 a SOKA PT, AM PT, Registra příjmů a vydání 1561-1562, sign. II-42a, fol. 1a.

⁹ SOKA PT, AM PT, Registra příjmů a vydání 1561-1562, sign. II-42, fol. 40b.

¹⁰ SOKA PT, AM PT, Registra příjmů a vydání 1571, sign. II-45, fol. 20b.

¹¹ SOKA PT, AM PT, Registra příjmů a vydání 1570, sign. II-44, fol. 14b, 15b, 16b, 21b, 22a, 22b, 23a, 23b, 25a, 25b a dále jako pozn. č. 10 fol. 9a, 9b, 11b, 13a, 13b, 14b, 15a, 16a, 16b, 17b, 18a, 19a, 22b, 23a.

¹² SOKA PT, AM PT, Registra berňová 1559, sign. II-16, fol. 2a.

¹³ SOKA PT, AM PT, Kniha pamětních přípisů a svobod 1535-1601, sign. II-2, fol. 139a.

¹⁴ Jako poznámka č. 7, fol. 231a.

¹⁵ Jako poznámka č. 9, fol. 26b.

¹⁶ Autoři starších děl František Josef Sláma (Obraz minulosti starožitného města Prachatic. Praha 1938) a Jan V.

Truhlář (Královské město Prachatice. Rukopis s popisem města ze sedmdesátých let 19. stol., SOKA PT, Děkaný úřad Prachatic, sign. XVIII., kart. 12) se o možném tvůrci maleb nezmiňují, ani podrobně nepopisují výzdobu radničního průčelí. První podrobnější popis provedl Jan Bohuslav Miltner (Staré malby na domech Prachatických. Roční zpráva cís. král. vyššího gymnasia v Hradci Králové, 1881, s. 1-2. Za zapůjčení opisu Miltnerovy práce děkuji dr. V. Starému), ale ani on se k otázce autorství nevyjádřil.

První tak učinil Josef Messner (Prachatitz. Ein Städtebild. Budweis 1885, s. 52), který uvádí Martina (zde) Bollfartha jako možného původce těchto maleb. Opatrně se vyjadřuje Friedrich Bernau (Studien und Materialien. Specialgeschichte und Heimatskunde des deutschen Sprachgebiets in Böhmen und Mähren. Prag 1903, s. 540), když předpokládá, že obrazy a ornamenty nemohl Martin Bollfarth malovat sám. Každopádně mu připisuje zásluhu o realizaci výzdoby. František Mareš a Jan Sedláček (jako pozn. č. 5, s. 251) popisují podrobně radniční výzdobu. Písmena IMB ve štítu neseném geniem vpravo vykládají shodně s předešlými "Invenit Martinus Bollfarth". Přesto jeho jméno nezahrnuje do seznamu umělců a řemeslníků (tamtéž s. 386-388). Autorství Martina Wolfarta zpochybnil Václav Starý (Jihočeský sborník historický, LIX, 1990, 4, Městská radnice v Prachaticích, s. 203), když svůj názor opírá o zmínku: "malíři Janovi Březnickému na malování nového

Prachatice, Velké náměstí, budova staré radnice (čp. 1). Detaily výzdoby průčelí. Genius vlevo drží štít se značkou Martina Wolfarta, jeho protějšek vpravo štít s literami IMB. Stav z roku 2002, foto autor.

Martin Wolfart zemřel roku 1573. Pozůstalost po něm byla projednávána ve středu po Narození Panny Marie, tedy 9. září. Cena nemovitostí a dobytka byla vyčíslena celkovou sumou 3675 kop. Po odečtení 450 kop věna a přinesených peněz vdovy Magdaleny, dále všech dluhů, zůstala k rozdělení částka 1695 kop, která byla rozpočtena mezi osm Martinových dětí. Z nich Jan, Jakub, Abraham a Dorota byli již dospělí. Zikmund, Matěj, Kateřina a Eva měli v otcovském domě s vdovou dožít dospělosti. Mlýn připadl synu Jakubovi, Matějovi a Kateřině pak dvůr na dolním předměstí s oběma sady. Evě byl připsán domek na horním předměstí. Mezi ostatní sirotky byly rozděleny polnosti a louky. Pozůstalost řešila podrobnosti vyrovnání jednotlivých podílů sourozenců tak, že na každého připadl díl 223 kop 49 grošů a 1 denár. Zvlášť bylo rozděleno cínové nádobí, jehož bylo nalezeno 216 liber (asi 111 kg). Klenoty - mimo tří prstenů, které měly být prodány - byly rozděleny podle závěti. Jeden z prstenů byl s tyrkysem, druhý pečetní a třetí podoby trojnásobného kruhu. Získané peníze spolu s cenou jednoho nalezeného dukátu v ceně jedné kopy a 30 grošů měly být rozděleny mezi sirotky. Předmětem dělení pozůstalosti se mimo jiné staly i staré mince, jichž na jeden díl připadlo 6,5 lotů. O této numismatické sbírce Martina Wolfarta lze dojít pouze k jedinému zjištění, že její přibližná hmotnost byla 0,83 kg.¹⁷

Vdova po Martinu Wolfartovi, paní Magdalena Kábová z Rybňan, se provdala za táboorského měšťana Zikmunda Peka z Římků.¹⁸ Z osmi Martinových dětí, které jsou zmiňovány v pozůstalostním řízení, je známo o Janovi, že měl dvě děti. Jakub, jemuž byl připsán mlýn (pak zvaný Wolfartovský) jej již v roce 1590 nadržel, tehdy se nacházel v majetku Melichara Fabera. Další syn Abraham, jehož manželkou byla Mariana, dcera Kateřiny Černé, měl dvě děti, z nichž jedním byla dcera Eva. Zemřel v roce 1582 a jeho manželka byla v dalším jmenována Holoubková.¹⁹ Martinovi synové Zikmund a Matěj zemřeli ještě v dětství. Dcera Dorota byla provdána za Tobiáše Racka, s nímž měla nejméně dvě děti. Dcera Kateřina byla manželkou Bohuslava Mazaného a Eva zemřela před rokem 1575.²⁰ Burian Wolfart, mladší bratr Martinův, se narodil asi v roce 1520.²¹ S manželkou Kateřinou Říhovou měl děti Jakuba a Marianu.²² Kateřina však zemřela před rokem 1561, neboť tehdy byl již Burian Wolfart znovu ženat s Annou, dcerou Bartoše Žernovice. Anna měla z předchozího manželského svazku děti Jana a Kateřinu,²³ s Buria

rathauzu dle cedulí řezaných 5 kop" (viz pozn. č. 10, fol. 14b). Pochybnost o původnosti písmen IMB (16) je pouhá konstrukce dr. Starého. Štít s těmito jmény tvoří protějšek štítu se značkou Martina Wolfarta.

Autenticita značky je nezpochybnitelná vzhledem k její přítomnosti na dobových epigrafických památkách spojených s jeho jménem (viz poznámky č. 5 a 6).

¹⁷ Jako poznámka č. 7.

¹⁸ Tamtéž, fol. 232a.

¹⁹ Jako poznámka č. 1, fol. 11a-12a.

²⁰ Jako poznámka č. 7, fol. 232a.

²¹ SOKA PT, AM PT, Rapiář měšťského písaře Jeronýma Strachotínského I. 1577-1591,

Soupis obyvatel města z roku 1585, sign. II-316, fol. 460a. U Buriana Wolfarta uveden věk 65 let.

²² SOKA PT, AM PT, Kniha smluv svatebních I. 1552-1780, sign. II-348, fol. 19b-20a.

²³ SOKA PT, AM PT, Kniha šacuňků 1539-1639, sign. II-384, fol. B1. Jan a Kateřina, děti manželky Buriana Wolfarta Anny, nebyly jeho dětmi, neboť jsou zmiňovány jako sirotci.

nem Wolfartem pak dceru Magdalenu.²⁴ Není známo, kdy Anna zemřela, ale roku 1582 ovdověl Burian Wolfart po třetí. Tehdy jeho ženou byla Barbora Varhaníková, která, jak vyplývá z jejích odkazů, neměla žádné žijící děti.²⁵ Ve vdoveckém stavu pak Burian setrval do roku 1590, kdy se ženil naposledy. Jeho manželkou se stala Anna, vdova po Jiříku Kutilovi.²⁶

Jméno Buriana Wolfarta figuruje často mezi staršími obecními přísežnými osobami, jeho účast v městské radě je však doložena až roku 1589. Radním byl pak až do své smrti.²⁷ Nebyl tak zámožný jako jeho bratr Martin, přesto patřil k bohatší městské vrstvě. Roku 1559 mu byla vyměřena daň 125 českých grošů.²⁸ Dle výměru z roku 1570 mohl odebírat dvacet prostic soli týdně.²⁹ Byl majitelem městského nárožního domu v ulici mezi domy Doroty Pozderaské ze strany dolní a Kateřiny Magrlové ze strany horní.³⁰ Z odkazu třetí manželky Barbory získal také její městský dům, kromě toho vlastnil dvůr na dolním předměstí v ceně 150 kop grošů míšeňských. Ten prodal roku 1589 Matěji Holému Záblatckému³¹ a koncem února r. 1591 svůj nárožní dům Šimonu Maršákovi z Husince. I profese Buriana Wolfarta nám zůstává utajena. Od roku 1581 byl ale členem prachatického literátského bratrstva.³²

Ze tří známých dětí Buriana Wolfarta byla Mariana z prvního manželství provdána za Matouše Václavka, koželuha.³³ Magdalena z druhého manželství byla ženou Jakuba Petráška, s nímž měla syna Josefa.³⁴ Burianův syn Jakub, zrozený z prvního manželství s Kateřinou Říhovou, se narodil patrně před rokem 1550. Jeho manželka Magdalena pocházela také z Prachatic a měli spolu syna Tomáše, který se narodil kolem roku 1570.³⁵ Jakub Wolfart byl často zapisován jako Jakub Konvář nebo jen Konvář, což však bylo jeho povolání. Vlastnil právovárečný dům mezi domy Filipa Pihona a Šebestiána Hájka v "první ulici", později zvané Horní.³⁶ Ještě za života svého otce Buriana Wolfarta patřil k nejbohatším prachatickým měšťanům.³⁷ Samozřejmě i on participoval na solním obchodu.³⁸ Patřil k městské honoraci, jeho účast v městské radě je doložena v letech 1595, 1598, 1599, 1602, 1612-1615.³⁹ Také byl členem literátského bratrstva.⁴⁰

Jakub Wolfart byl nepochybně velmi zručný řemeslník a jeho dovednost musela být známa v širším okruhu. Dva výtvořky z jeho dílny, o nichž mám dnes povědomost, jej představují nejen jako konváře, ale i jako zvonaře. Hodinový cimbál o průměru 90 cm ve věži krumlovského zámku slil v Prachaticích roku 1591. Na objednávku veselského měšťana Martina Lomnického ze Šebínu slil s pomocí svého syna Tomáše roku 1597 zvon, který byl zavěšen do věže farního (dnes děkanského) kostela Povýšení svatého Kříže ve Veselí nad Lužnicí, kde se nachází dosud. Po svém donátoru je zvon zván "Martínek".⁴¹

²⁴ Jako poznámka č. 1, fol. 21a.

²⁵ Tamtéž, fol. 7b-8b.

²⁶ Jako poznámka č. 22.

²⁷ Jako poznámka č. 3.

²⁸ Jako poznámka č. 12. Burian Wolfart je zde zapsán jako "Burssial".

²⁹ Jako poznámka č. 13.

³⁰ SOKA PT, AM PT, Kniha trhová na domy 1581-1665, sign. II-333, fol. 16a. Zatím nemohu určit, jaké má tento dům současné popisné číslo. Leží patrně v Horní ulici, kolem něj byl veden vodovod do městské lázně (SOKA PT, AM PT, Kniha žluté památné 1551-1594, fol. 48b).

³¹ Tamtéž, fol. 3a.

³² SOKA PT, Literátské bratrstvo Prachatic, Pamětní kniha (1569) 1575-1949, sign. I-A-I, fol. 10b.

³³ Jako poznámka č. 30.

³⁴ Jako poznámka č. 22, fol. 21a.

³⁵ Věk Jakuba Wolfarta je v soupisu obyvatel z roku 1585 (viz pozn. č. 21, fol. 460a) uveden sice 30 lety, ale věk manželky Magdaleny 25 let a zejména stáří jejich syna Tomáše 14 roků zpochybňují věrohodnost těchto údajů.

³⁶ SOKA PT, AM PT, Registra posudného 1598-1600, 1602, sign. II-133, II-134 a II-135.

³⁷ SOKA PT, AM PT, Registra berňová 1590, sign. II-17, s. 8.

³⁸ SOKA PT, AM PT, Rejstřík vozů a nákladů podle jednotlivých sousedů, sign. II-119a, fol. 2a a dále opakovaně. Tamtéž Registra solní 1607, sign. II-123, fol. 6b.

³⁹ Národní muzeum Praha, Archiv NM, Zápisky Zikmunda Turnovského z Turnštejna a jeho zetě Tobiáše Rumpála v Prachaticích počaté r. 1666, s. 167, 169-171. Dále SOKA PT, AM PT, Registra hlavní obecní na příjem a vydání za rok 1598, sign. II-47, fol. 1a. Tamtéž Sběrka solní 1599, sign. II-121a.

⁴⁰ Jako poznámka č. 32, fol. 10b.

⁴¹ Popis krumlovského hodinového cimbálu přináší Anna Kubíková: Zvony v Českém Krumlově, in Jihočeský sborník historický, LII, 1983, 4, s. 204. Na veselský artefakt z dílny Jakuba Wolfarta mne v roce 2001 upozornil veselský rodák doc. MUDr. Jaroslav Černý, CSc. (1926 - 2007), jehož zde rád vzpomínám. V jeho článku Zvony na věži farního kostela Povýšení Svatého kříže ve Veselí nad Lužnicí (Genealogické a heraldické listy, 23, 2003, č. 4, s. 26-29) je uvedena jen část textu, jímž je zvon opatřen. S laskavým svolením veselského děkana P. dr. V. Kročila jsem mohl dne 22. března 2002 zvon "Martínek" proměřit, opsat na něm se nacházející nápis i vyfotografovat. Zjištěné skutečnosti uvádím pod fotografiemi zvonu.

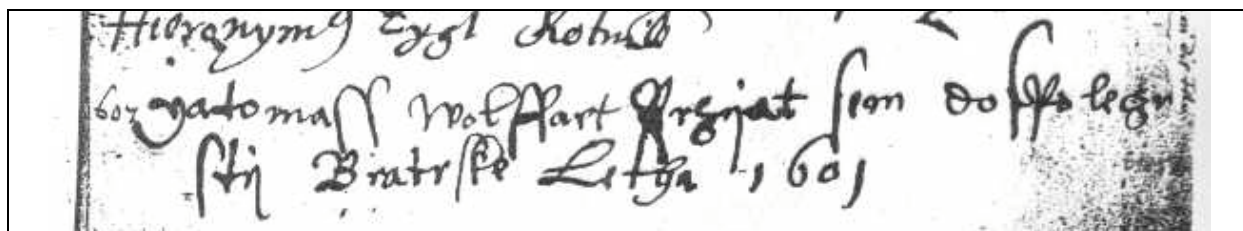

Zvon "Martínek" z prachatické dílny Jakuba Wolfarta. Na prostředním snímku je patrná první část nápisu se znakem Martina Lomnického ze Šebínu Vpravo je detail dolní části nápisu. V textu je viditelný groš, méně zřetelné jsou mince menších rozměrů nacházející se vlevo od reliéfu raka. Stav z roku 2002, foto autor.

Kolmá výška zvonu včetně koruny je 92 cm, výška koruny 17 cm, šikmá výška od čepce k dolnímu okraji věnce 80 cm, zevní obvod věnce 300 cm (dolní průměr zvonu 95,5 cm). Obvod čepce je zdoben reliéfním pásem patrně s figurálními motivy, byl však mé aspekci blíže nepřístupný. Na plášti zvonu (na tzv. dlouhém poli) je ze dvou stran nápis ve fraktuře tohoto znění: "Slit Tento Zvon Nákladem Urozeného Pana Martina Lomniczkeho s Ssebinu Miesst. Weselý nad Luzniczy; Akemuz Zadussy Wesselskemu Odewzdan Ale wssak Pro pamatku Tehoz Pana Martina a Manzelky Geho Anny I Dýtek Jana a Nikodýma I Budauczich Geho Takowau Pamatku Sobie I Budauczym Zanechal. Ktomu Erb Wlastný Gimž Obdarzen Gest Zmilostiwe Sstiedrostý Od Neygasneissýho a Neyneprzemozitelnegssýho Knizete Pana Pana Rudolfa Druheho Rzimskeho Czysarze Czeskeho Natemz Zwonu Wtisknut a Slit Gest. Tgito osoby nýzie poznamenani bily sau Przý progednani tohoto Zwonu: Slowutny pan Zykmund Turnowský, toho czasu Prýmas Prachaticzki, Slowutny pan Girik Pelar: Tento gkross dan gest na Pamatku dotohoto Zwonu od slowutneho pana Tomasse Sseynohy, Toho czasu primasa U Weseli. Slit tento zvon odemne Jakuba Wolfarta A Tomasse sýna meho wmístie Prachaticych: Letha Panie 1597."

Uprostřed první části textu je umístěn znak Martina Lomnického z Šebínu. Na druhé straně uprostřed nápisu mince velikosti groše (pražského), značně korodovaná. Při zevní prohlídce ji nelze určit, stejně tak jako 5 dalších menších mincí umístěných pod textem v jedné řadě. Jsou různých velikostí, umístěny zleva doprava od největší k nejmenší. Napravo od nich reliéf raka, možná značka Jakuba Wolfarta.

Jak již zmíněno, Jakubův syn Tomáš Wolfart se narodil v údobí kolem roku 1570. Je nepochybné, že i on se věnoval řemeslu svého otce. Je zachován jeho autograf (viz fotokopie), když byl roku 1601 přijat do literátského bratrstva.⁴² V roce 1602 se oženil s vdovou Zuzanou, která měla z předchozího manželství dcerku.⁴³

Wolfartové byli v dosud neupřesněném příbuzenském vztahu s Voršilou, vdovou po Šebestiánu Rumpálovi a také asi se zemřelým Štěpánem Jabůrkem. Vyplývá to ze záznamu o prodeji nad městem ležícího dvora Strachotín, uskutečněném roku 1621. Ten byl dříve Wolfartovským majetkem.⁴⁴

Příjmení Wolfart z Prachatic zmizelo a pokud se objevuje v archivních materiálech z pozdější doby, pak pouze jako perzistující označení bývalého majetku této rodiny.⁴⁵ Je víc než pravděpodobné, že tento zánik souvisí s dobytím města generálem Buquoyem na podzim roku 1620. Lze si představit, že kovářci, mezi jejichž výrobky tehdy patřila i děla, tyto zbraně také obsluhovali. Rozhodně nemohli chybět při obraně tehdy již královského města Prachatic. V době, kdy skončila zlatá éra města, vymřel po meči i zdejší rod Wolfartů.

⁴² Jako poznámka č. 32, fol. 14a.

⁴³ Jako poznámka č. 22, fol. 36a.

⁴⁴ SOKA PT, AM PT, Kniha smluv trhových na domy a grundy 1617-1670, sign. II-334, fol. 3a.

⁴⁵ Tamtéž, fol. 130a,b.

Rozrod prachatických Wolfartů

